

USTAWA O ZAPEWNIANIU SPEŁNIANIA WYMAGAŃ DOSTĘPNOŚCI NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW I USŁUG PRZEZ PODMIOTY GOSPODARCZE

Komentarz

redakcja naukowa Radosław Mędrzycki

Agata Cebera, Kamil Czaplicki
Jakub Grzegorz Firlus, Ewa Marzec
Radosław Mędrzycki, Mariusz Szyrski

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Wolters Kluwer

USTAWA O ZAPEWNIANIU SPEŁNIANIA WYMAGAŃ DOSTĘPNOŚCI NIEKTÓRYCH PRODUKTÓW I USŁUG PRZEZ PODMIOTY GOSPODARCZE

Komentarz

redakcja naukowa Radosław Mędrzycki

Agata Cebera, Kamil Czaplicki
Jakub Grzegorz Firlus, Ewa Marzec
Radosław Mędrzycki, Mariusz Szyrski

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 20 marca 2025 r.

Recenzent

Dr hab. Aleksandra Monarcha-Matlak, prof. US

Wydawca

Dagna Kordyasz

Redaktor prowadzący

Paulina Staniszevska-Chudzik

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Poszczególne komentarze do artykułów napisali:

Agata Cebera: art. 53–57; art. 63–66; art. 70; art. 73 nt 1–2, 4, 6, 8–12

Agata Cebera, Radosław Mędrzycki: art. 73 nt 3

Kamil Czaplicki: art. 3; art. 5 nt 2–3, 8–11, 25–26, 31–33; art. 10–13; art. 15;
art. 17–18; art. 20, 22

Jakub Grzegorz Firlus: art. 67–68; art. 84–85; art. 87–88

Radosław Mędrzycki: art. 1; art. 5 nt 1, 4, 17; art. 6–7; art. 38–52;

art. 58–62; art. 69; art. 71–72; art. 73 nt 5, 7; art. 74–83; art. 86

Ewa Marzec: art. 4, art. 5 nt 6, 12–13, 15, 19, 21–22, 38; art. 8–9; art. 14; art. 16;
art. 19; art. 21

Mariusz Szyski: art. 2; art. 5 nt 5, 7, 14, 16, 18, 20, 23–24, 27–30, 34–37;
art. 23–37

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2025

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Zarządzania Prawami Autorskimi i Treściami

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. +48 692 477 076; e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

USTAWA

z dnia 26 kwietnia 2024 r.

o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze¹

(Dz.U. poz. 731)

---

¹ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z 17.04.2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.Urz. UE L 151 z 07.06.2019 r., s. 70).

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. [Przedmiot regulacji]

Ustawa określa:

- 1) **wymagania dostępności produktów i usług;**
  - 2) **obowiązki podmiotów gospodarczych w zakresie zapewniania spełnienia wymagań dostępności produktów i usług;**
  - 3) **system, zasady i tryb sprawowania nadzoru rynku w zakresie zapewniania spełnienia wymagań dostępności produktów i usług.**
1. 26.04.2024 r. na dziesiątym posiedzeniu X kadencji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o zapewnianiu spełnienia wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Akt ten wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z 17.04.2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.Urz. UE L 151, s. 70). „Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w drodze zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności niektórych produktów i usług, w szczególności poprzez wyelimi-

nowanie i zapobieganie powstawaniu barier dla swobodnego przepływu niektórych dostępnych produktów i usług, które wynikają z rozbieżnych wymogów dostępności w poszczególnych państwach członkowskich. Zwiększyłyby to podaż na rynku wewnętrznym dostępnych produktów i usług, a także poprawiło dostępność stosownych informacji” (motyw 1 dyrektywy 2019/882).

Prace nad dyrektywą trwały kilka lat. „Aby zapewnić pełne uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie oraz zmniejszyć rozdrobienie (fragmentację) przepisów regulujących dostęp do produktów i usług, Komisja Europejska przyjęła propozycję dyrektywy – często nazywanej Europejskim aktem o dostępności. Ta propozycja, opublikowana 2 grudnia 2015 roku, przewiduje wspólną definicję na poziomie UE oraz ramy wdrożeniowe dla wymogów dostępności dotyczących określonych produktów i usług. [...] W Parlamencie Europejskim Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) przyjęła swoje sprawozdanie 25 kwietnia 2017 r., które zostało omówione na posiedzeniu plenarnym 15 września. Równocześnie Parlament udzielił mandatu do rozpoczęcia negocjacji z Radą. 7 grudnia 2017 r. Rada uzgodniła stanowisko (ogólne podejście). 8 listopada 2018 r. Parlament Europejski i Rada osiągnęły wstępne porozumienie. Uzgodniony tekst został przyjęty przez Parlament Europejski 13 marca 2019 r., następnie przez Radę 27 marca, a opublikowany w Dzienniku Urzędowym 7 czerwca 2019 r.”².

Zgodnie z art. 31 ust. 1 dyrektywy 2019/882: „Państwa członkowskie przyjmują i publikują, do dnia 28 czerwca 2022 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów”.

2. Ocena funkcjonowania dyrektywy – ze względu na termin stosowania przepisów krajowych na niej opartych – jest dość trudna. Niemniej ist-

---

² Zob. *European Accessibility Act*, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/603973/EPRS_BRI%282017%29603973_EN.pdf (dostęp: 20.01.2025 r.).

nieją opracowania, w których wskazuje się na słabe i mocne strony tego aktu. Swoiste „plusy i minusy” tego aktu będą wpływać również na ocenę krajowych rozwiązań opartych na przepisach dyrektywy. Podsumowania przepisów podjęła się m.in. organizacja European Disability Forum. Wskazała ona wśród mocnych stron w szczególności: obligatoryjność stosowania wymogów dostępności w przypadku zamówień publicznych, istnienie mechanizmów sanujących brak dostępności, w tym w zakresie bezpieczeństwa, włącznie z wycofaniem produktu z obrotu, rozciągnięcie skutków środków sanujących na jednolitym rynku, w myśl zasady, że wycofanie produktu z obrotu przez jedno z państw członkowskich skutkuje jego wycofaniem z rynków innych państw, nadanie znaczącej roli organom nadzoru rynku. Do słabych stron zaliczono m.in. znaczące ograniczenie zakresu produktów (np. sprzęty gospodarstwa domowego) i usług, co do których obowiązują wymogi dostępności, rozszerzony katalog zwolnień zapewniania dostępności, bardzo długi okres transpozycji³. Co do samej ustawy w doktrynie istnieją pozytywne głosy. Ewelina Cała-Wacinkiewicz i Dominika Cendrowicz piszą: „Zdecydowanie Do-stNProdU [u.z.s.w.d. – przyp. aut.] należy ocenić pozytywnie, gdyż ma ona na celu poprawę jakości życia osób ze szczególnymi potrzebami (osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, innych grup konsumentów doświadczających czasowych ograniczeń funkcjonalnych) poprzez zapewnienie im możliwości szerszego dostępu do produktów i usług. Ustawa stanowi uzupełnienie prawa na rzecz dostępności, umacniając pozycję prawną jego beneficjentów, którymi są osoby ze szczególnymi potrzebami”⁴.

3. Komentowana ustawa stanowi swoiste prawne domknięcie wymagań dostępności (ze swoistymi obciążeniami, jakie niesie ze sobą akt unijny), głównie w obszarze informacyjno-komunikacyjnym. Należy bowiem wskazać na zjawisko powolnego „nasiąkania” wymaganiami dostępności

³ *EDF analysis of the European Accessibility Act*, <https://www.edf-feph.org/publications/european-accessibility-act/> (dostęp: 20.01.2025 r.), s. 4–5.

⁴ E. Cała-Wacinkiewicz, D. Cendrowicz [w:] *Ustawa o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Komentarz*, red. E. Cała-Wacinkiewicz, W.S. Staszewski, Warszawa 2025, Legalis, art. 1, nb 1.

ci kolejnych aspektów naszej rzeczywistości prawnej i społecznej. W tym miejscu – pomijając celowo wiele z aktów prawnych⁵ – wskazać należy na dwa kamienie milowe tego procesu. Są to: ustawa z 4.04.2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1440) oraz ustawa z 19.07.2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1411 ze zm.).

Pierwszy ze wskazanych aktów prawnych jest implementacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z 26.10.2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.Urz. UE L 327, s. 1). Odnosi się on nominalnie do dostępności cyfrowej, jednakże jednoznaczne rozdzielenie dostępności cyfrowej od informacyjno-komunikacyjnej nie zawsze jest proste, a czasami nawet sztuczne. Akcentując jednak nawet tę odmienność, wypada wskazać, że ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych objęła wymaganiami dostępności podmioty publiczne z pewną grupą podmiotów niepublicznych.

Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, chociaż przyjęta później, zasadniczo stanowi centralny w prawie polskim – i o proweniencji krajowej – akt prawny o dostępności, chociaż motywowany w sposób zasadniczy postanowieniami obowiązującej w Polsce Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Również i ta ustawa swoim zakresem wymagań obejmuje zasadniczo podmioty publiczne. W dwóch kluczowych dla określenia zobowiązań ustawowych przepisach (art. 4 i 5 u.z.d.) unormowano, że: „Art. 4. 1. Podmiot publiczny zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień. [...] 2. W przypadku zlecenia lub powierzenia, na podstawie umowy,

---

⁵ W zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej zob. R. Mędrzycki, *Dostępność informacyjno-komunikacyjna w świetle przepisów prawa administracyjnego*, Warszawa 2024.

realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub udzielania zamówień publicznych podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6. [...] Art. 5. 1. Przedsiębiorcy oraz organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571 oraz z 2024 r. poz. 834), dążą w prowadzonej działalności do zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. 2. W przypadku gdy podmiot inny niż podmiot publiczny realizuje, na podstawie umowy zawartej z podmiotem publicznym, zadanie finansowane z udziałem środków publicznych, jest obowiązany do zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie określonym w tej umowie”.

Ustawodawca nałożył zatem obowiązki zapewniania dostępności na podmioty publiczne i wskazał jednocześnie, że zapewnienie dostępności przez inne niż publiczne podmioty jest obligatoryjne, jeżeli realizują one zadania finansowane z udziałem środków publicznych lub zamówienia publiczne. Jednocześnie w „miękki sposób” wezwał przedsiębiorców i organizacje pozarządowe do dążenia do zapewniania dostępności.

Poza zatem określonymi przepisami o charakterze dziedzinowym (np. Prawo bankowe, Prawo telekomunikacyjne) przedsiębiorcy nie byli zobowiązani do zapewniania dostępności.

Sytuację tę zmienia – stąd posłużenie się określeniem „domknięcie systemu” – komentowana ustawa, która nakłada obowiązki zapewniania dostępności na producentów i usługodawców (podmioty gospodarcze). Zgodnie z oceną skutków regulacji (X kadencja, druk sejm. nr 241) ustawa będzie oddziaływać na niebagatelną liczbę 321.153 prywatnych podmiotów gospodarczych.

Komentarz dotyczy ustawy z 26 kwietnia 2024 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze, wdrażającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882, zwaną Europejskim Aktem o Dostępności.

Publikacja krok po kroku omawia wymagania dostępności, obowiązki podmiotów gospodarczych, zasady nadzoru rynku oraz sankcje za ich naruszenie. Niewątpliwym walorem są również pogłębione objaśnienia proceduralne, które pomogą praktykom w stosowaniu nowych przepisów.

Książka przeznaczona jest dla producentów, usługodawców, importerów i dystrybutorów, którzy muszą dostosować swoje produkty i usługi dla osób z niepełnosprawnościami. Zainteresuje również prawników wspierających przedsiębiorców i podmioty gospodarcze.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: +48 801 044 545

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 219 ZŁ (W TYM 5% VAT)